

Речник на NDIS

Лесно читање

NDIS Glossary
македонски / Macedonian

ndis.gov.au

Подготвила
Национална агенција
за осигурување при
онеспособеност

Список на зборови на NDIS

Во овој документ се објаснуваат зборовите што се користат во NDIS.

Образец за вклучување во програмата

Образец што вие го пополнувате и кој NDIA го користи за да одлучи дали ќе добиете NDIS пакет.

Услови за вклучување

За да се вклучите во NDIS вие мора

- да имате онеспособеност што нема да исчезне
- да сте помлади од 65 години
- да живеете во Австралија
- да сте австралиски државјанин или да имате специјален документ во кој пишува дека имате право да живеете во Австралија.

Негувател

Лице што води грижа за неког со онеспособеност.

Негувателот не е платен и обично е член на семејството.

Избор и контрола

Со NDIS вие одбирате што ви е важно.

Вие одлучувате каква поддршка добивате и кој ве поддржува.

Вклученост во заедницата

Начини на кои луѓето се вклучени во нивната заедница.

Услуги во заедницата

Активности и услуги кои секој може да ги користи. Црква, спортски клубови, библиотека, групи.

Онеспособеност

Онеспособеност што нема да исчезне

- сетилна онеспособеност како, на пример, да се биде глув
- физичка онеспособеност
- интелектуална онеспособеност
- психо-социјална онеспособеност поради проблем со менталното здравје.

Рана интервенција во раното детство - ЕСЕИ

Давање помош на деца со онеспособеност додека се мали, за животот да им е подобар подоцна.

Право на поддршка

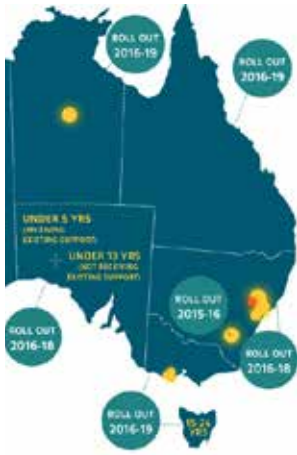
Значи да ги исполнувате правилата за тоа кој може да добие NDIS пакет.

NDIS го користи **образецот за вклучување во програмата** за да одлучи дали може да добиете NDIS.

Формална поддршка

Поддршка што ја плаќате од вашиот NDIS пакет.

Целосна примена на програмата

Кога NDIS ќе може да ја користи секој кој има право на неа.

Финансирана поддршка

Поддршка што ја плаќа NDIS.

Поддршка што ви помага да ги правите секојдневните активности и да ги остварите вашите цели.

Цели

Нешта што сакате да ги правите во иднина и кои ќе ви помогнат да имате добар живот.

Старател

Лице кое може законски да одлучува за лице со онеспособеност.

Неформална поддршка

Поддршка од луѓе што ги познавате, како што се роднини, пријатели и соседи.

Приод на осигурување

NDIS им дава поддршка на луѓето што е можно порано, за да им го направи животот подобар подоцна.

Принципи на осигурување

Секој Австралиец кој е роден со онеспособеност или се здобил со онеспособеност, ќе ја добие поддршката што му е потребна.

Доживеано искуство со онеспособеност

Вашето животно искуство на живот со имањето онеспособеност.

Координатор во локална област (LAC)

Лице што ви помага да го напишете вашиот план и да добиете NDIS пакет.

Тоа може да ви помогне да управувате со вашиот план и да добивате поддршки и услуги.

Редовни услуги

Услуги што секој ги користи.

На пример здравство, образование, услуги за домување и вработување.

Пазар

Лица кои раководат со служби или имаат нешта за продавање на луѓе со NDIS пакет.

Мултидисциплинарен тим

Тим луѓе со различни знаења кои меѓусебно соработуваат за да дадат поддршка на некој кој е вклучен во NDIS.

NDIA

Национална агенција за осигурување при онеспособеност.

Државни службеници кои ја водат NDIS.

NDIS

Национална програма за осигурување при онеспособеност.

Нов начин на давање поддршка на луѓе со онеспособеност и на нивните семејства.

Застапник

Лице кое може да донесува одлуки за лице на кое му треба помош за да одлучува, но нема родител или старател.

Учесник

Лице со онеспособеност кое добива NDIS.

Name
Address
Phone Number
Email Address

Изјава на учесник

Информации за лице кое користи NDIS

- каде живее и со кого
- пријатели и роднини
- поддршка што ја добива
- што прави секој ден
- неговите/нејзините цели.

Лице со онеспособеност

Лице на кое му треба помош за нешта како што се

- облекување
- излегување надвор
- разбирање на нешта
- стекнување пријатели
- наоѓање работа.

План

Секој вклучен во NDIS има план.

Вашиот планер прави список на нешта што ви требаат за да ги остварите вашите цели.

Во вашиот план е наведено колку пари и поддршка ќе добиете.

Приватност

Белешката за приватност на NDIA ви кажува

- кои информации NDIA треба да ги знае за вас
- луѓето од кои NDIA може да бара информации за вас
- зошто на NDIA ѝ требаат тие информации
- што NDIS прави со тие информации.

Давател на услуги

Лице кое раководи со служба или има нешта за продавање на луѓе со NDIS пакет.

Луѓето можат да го одберат давателот на услугите што сакаат да ги користат и да го сменат давателот на услуги ако не се задоволни.

NDIS има список на регистрирани даватели на услуги.

Психо-социјална онеспособеност

Кога некој има онеспособеност предизвикана од ментален здравствен проблем.

Тие лица можат да добијат NDIS.

Разумно и неопходно

Разумно значи дека тоа е праведно.

Неопходно значи дека тоа навистина ви треба.

NDIS ќе даде пари за нешта што се праведни и кои навистина ви требаат за да имате добар живот.

Сектор

Бизниси и организации што даваат услуги на лица со онеспособеност.

Групи луѓе кои застапуваат лица со онеспособеност.

Самоуправување (финансии)

Кога лицето им плаќа директно на давателите на услуги со неговите/нејзините пари од NDIS.

Лицето може да управува со сите пари што ги добива од NDIS или со дел од нив.

Самоуправување

Колку помош на лицето му треба за

- секојдневни нешта
- да избира
- да води сметка за неговите/нејзините пари
- да знае што да прави ако има проблем.

Договор за услуги

Документ со кој се објаснува каква поддршка ќе ви даде некој давател на услуги и како ќе му плаќате.

Снабдувач

Лице кое продава работи како што е опрема за поддршка на лице со онеспособеност.

Поддршка

Нешта што му помагаат на лице со онеспособеност во неговите секојдневни активности, за да биде дел од заедницата и да ги оствари неговите/нејзините цели.

Работна сила

Луѓе кои работат со лица со онеспособеност.